

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Co říká Bible o moudrosti? — Základ · Písma KJV se Strongovými čísly

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Moudrost — Základní biblická doktrína

ÚVODNÍ SLOVO

Každý chce být mudrcem, ale málokdo začne tam, kde začíná Bůh. Moudrost má svůj počátek: bázeň Hospodinovu. Starý jazyk nazývá moudrost chokmah (H2451, moudrost) a tu bázeň nazývá yirah (H3374, bázeň); od počátku až do konce kráčí ty dvě spolu. Bůh před tebou moudrost neskrývá. On ji dává. Vychází z jeho vlastních úst, a on ji uschovává pro spravedlivé jako pokladu. Ale musíš po ní pátrat, jako lidé pátrají po stříbře. A povšimni si dobře tohoto: nemůžeš nalézt známost Boží, dokud nerozumíš bázni Hospodinově. Toto je základní studie o moudrosti: kde začíná, jaké požehnání spočívá na těch, kdo se ho bojí, co ta bázeň je, a jak ji Nový zákon dále rozvíjí. Čti každé slovo svýma vlastníma očima. Pátrej po tom.

TŘI OTÁZKY, NA KTERÉ TATO STUDIE ODPOVÍDÁ:

1. Kde začíná moudrost a kdo ji dává?
2. Jaká požehnání náleží těm, kdo se bojí Hospodina?
3. Co je bázeň Hospodinova, a učí ji Nový zákon stále?

ŘECKÁ KLÍČOVÁ SLOVA

“**strach**” — **G5401 phobos** — bázeň, úcta
chodíce v strachu Páně, rozmnožovaly se

“**strach**” — **G5399 phobeo** — bát se, ctít v bázni
bát se ho spíše

“**moudrost**” — **G4678 sophia** — moudrost
stejná moudrost, přenesená do Nového zákona

“**Třes**” — **G5156 tromos** — třesoucí se, zachvění spojené se strachem

s bázní a chvěním konejte své spasení

“Nečistota” — **G3436 molusmos** — špinavost, skvrna
Očistěme se od každé nečistoty těla i ducha

HEBREJSKÁ KLÍČOVÁ SLOVA

“moudrost” — **H2451 chokmah** — moudrost, dovednost; uvažovat, rozeznávat, vnímat

Hospodin dává moudrost

“strach” — **H3374 yirah** — bázeň, úcta

bázeň před Hospodinem je počátek moudrosti

“strach” — **H3372 yare** — bát se, ctít v bázni

Bojte se Hospodina, vy jeho svatí

“pochopení” — **H998 biynah** — pochopení, rozlišování

duch moudrosti a rozumu

“poznání” — **H1847 daath** — poznání

najít poznání Boha

“zdravá moudrost” — **H8454 tuwshiyah** — zdravá moudrost; to, co vede k úspěchu

on to shromažďuje pro spravedlivé

“rychlé porozumění” — **H7306 ruwach** — čichat; rychle vnímat

rychle rozpoznatelná díky známé vůni

“lituje” — **H7355 racham** — mít slitování, lásku, milosrdenství

Hospodin se slitovává nad těmi, kdo se ho bojí.

OTEVÍRACÍ KOTVA

Žalmy 111:10 Počátek moudrosti jest bázeň Hospodina; rozumu výborného nabývají všickni, kteříž činí ty věci; chvála jeho zůstává na věky. [**H2451 chokmah** ■] [**H3374 yirah** ■]

BÁZEŇ HOSPODINOVA = POČÁTEK MOUDROSTI → DOBRÉHO ROZUMU DOCHÁZEJÍ VŠICHNI, KDOŽ ČINÍ PŘIKÁZÁNÍ JEHO.

(Mé osobní myšlenky — moudrost musí začínat bázní před Hospodinem; jiné dveře neexistují. A všimni si, kde se nachází dobrý rozum: u těch, kdo ČINÍ jeho přikázání. Dobrý rozum je dobrý úspěch a přichází skrze konání, ne pouze skrze slyšení.)

I. BÁZEŇ PŘED HOSPODINEM JE POČÁTKEM MOUDROSTI

A. Izaiáš 11:2 Na němž odpočine Duch Hospodinův, Duch moudrosti a rozumnosti, Duch rady a síly.

Duch umění a bázně Hospodinovy. [**H3374 yirah** ■] [**H1847 daath** ■] [**H998 biynah** ■]

[**H2451 chokmah** ■]

NA NĚMŽ ODPOČINE DUCH HOSPODINŮV = DUCH MOUDROSTI A ROZUMNOSTI + DUCH UMĚNÍ A BÁZNĚ HOSPODINOVY.

(Mé osobní myšlenky — bázeň Hospodinova začíná Duchem. Je zde jmenována mezi věcmi Ducha Hospodinova a spočívá tam, kde spočívá on.)

B. Izaiáš 11:3 A bude stížitelný v bázni Hospodinově, a nebudeť podle vidění očí svých souditi, ani podle slyšení uší svých trestati. [**H3374 yirah** ■] [**H7306 ruwach** ■]

RYCHLÉ POROZUMĚNÍ V BÁZNI PŘED HOSPODINEM → NESOUDÍ PODLE VZHLEDU OČÍ + ANI NEKÁRÁ PODLE SLYCHU UŠÍ.

(Mé osobní myšlenky — rychlé chápání: slovo je ruwach (H7306, čichat). Stejně jako známý pach přináší rychlé rozpoznání, tak bázeň před Hospodinem činí člověka rychlým — pozná věc dříve, než s ní oči a uši skončí, a nesoudí podle toho, co vidí jeho očima.)

C. Přísloví 2:6 Nebo Hospodin dává moudrost, z úst jeho umění a opatrnost. [**H1847 daath** ■]

[**H2451 chokmah** ■]

NEBO HOSPODIN DÁVÁ MOUDROST → Z ÚST JEHO UMĚNÍ A OPATRNOST.

D. Přísloví 2:7 Chová upřímým dlouhověkosti, pavézou jest chodícím v sprostnosti

[H8454 tuwshiyah ■]

CHOVÁ UPŘÍMÝM DLOUHOVĚKOSTI + PAVÉZOU JEST CHODÍCÍM V SPROSTNOSTI.

(Mé osobní myšlenky — zdravá moudrost je tuwshiyah (H8454, zdravá moudrost) — moudrost, která ob stojí, moudrost, jež vede k úspěchu. On ji uchovává pro spravedlivé, jako člověk uchovává poklad; a on sám je štítem těch, kdo krácejí v bezúhonnosti.)

E. Přísloví 2:4 Budeš-li jí hledati jako stříbra, a jako pokladů pilně vyhledávati jí: **[H4301 matmown ■]**

BUDEŠ-LI JÍ HLEDATI JAKO STŘÍBRA + A JAKO POKLADŮ PILNĚ VYHLEDÁVATI JÍ.

F. Přísloví 2:5 Tehdy porozumíš bázni Hospodinově, a známosti Boží nabudeš; **[H1847 daath ■]**

[H3374 yirah ■]

TEHDY POROZUMÍŠ BÁZNI HOSPODINOVĚ + A ZNÁMOSTI BOŽÍ NABUDEŠ.

(Mé osobní myšlenky — kdy? Když přijmeš jeho slova, když nakloníš k nim své ucho, a budeš volat po poznání, a hledat je jako lidé hledají stříbro. Potom — ne dříve — porozumíš bázni Hospodinově, a nalezeš poznání Boží. Nemůžeš přidat poznání ke své víře, dokud neporozumíš bázni Hospodinově; a tato moudrost je uschována pro spravedlivé.)

II. BLAHO SLAVENSTVÍ TĚCH, KDO SE BOJÍ HOSPODINA

A. Žalmy 128:1 Píseň stupňů. Blahoslavený každý, kdo se bojí Hospodina, a chodí po cestách jeho.

[H3373 yare ■]

PÍSEŇ STUPŇŮ. BLAHO SLAVENÝ KAŽDÝ, KDO SE BOJÍ HOSPODINA + A CHODÍ PO CESTÁCH JEHO.

B. Kazatel 12:13 Summa všeho, což jsi slyšel: Boha se boj, a přikázání jeho ostříhej, nebo na tom všechno člověku záleží. **[H3372 yare ■]**

BÁT SE BOHA + ZACHOVÁVAT JEHO PŘIKÁZÁNÍ = CELÁ POVINNOST ČLOVĚKA.

C. Žalmy 34:10 (KJV 34:9) Bojtež se Hospodina svatí jeho; neboť nemívají nedostatku ti, kdož se ho bojí.

[H3372 yare ■]

BOJTE SE HOSPODINA → NEBOŤ NENÍ NEDOSTATKU TĚM, KDOŽ SE HO BOJÍ.

D. Žalmy 103:11 Nebo jakož jsou vysoko nebesa nad zemí, tak jest vyvýšené milosrdenství jeho nad těmi, kteříž se ho bojí. **[H2617 checed ■]**

NEBO JAKOŽ JSOU VYSOKO NEBESA NAD ZEMÍ = TAK JEST VYVÝŠENÉ MILOSRDENSTVÍ JEHO NAD TĚMI, KTEŘÍŽ SE HO BOJÍ.

E. Žalmy 103:13 Jakož se slitovává otec nad dětmi, tak se slitovává Hospodin nad těmi, kteříž se hobojí.

[H7355 racham ■]

JAKOŽ SE SLITOVÁVÁ OTEC NAD DĚTKAMI = TAK SE SLITOVÁVÁ HOSPODIN NAD TĚMI, KTEŘÍŽ SE HOBOJÍ.

(Mé osobní myšlenky — pities je racham (H7355, mít slitování): milovat něžně, tak jako otec miluje své vlastní dítě. Toto je podíl těch, kdo se ho bojí — nikoli hrůza, ale otcova něžná láska.)

III. BÁZEŇ PŘED HOSPODINEM JE NENÁVIDĚT ZLO

A. Přísloví 8:13 Bázeň Hospodinova jest v nenávisti míti zlé, pýchy a vysokomyslnosti, i cesty zlé a úst převrácených nenávidím. **[H7451 ra ■] [H3374 yirah ■]**

BÁZEŇ PŘED HOSPODINEM = NENÁVIDĚT ZLO.

B. Přísloví 16:6 Milosrdenstvím a pravdou očištěna bývá nepravost, a v bázni Hospodinově uchází se zlého. **[H3374 yirah ■]**

BÁZNÍ HOSPODINOVOU → LIDÉ SE UCHYLJÍ OD ZLA.

(Mé osobní myšlenky — nejprve to nenávidět, potom se od toho odvrátit. Bát se Hospodina znamená nenávidět to, co on nenávidí; a kdokoli nenávidí zlo, nebude poblíž něho stát dlouho.)

C. Přísloví 19:23 Bázeň Hospodinova k životu. Takový jsa nasycen, bydlí, aniž neštěstím navštíven bývá.

[H2416 chay ■] [H3374 yirah ■]

BÁZEŇ HOSPODINOVA VEDE K ŽIVOTU → KDO JI MÁ, ZŮSTANE NASYCEN.

IV. BÁZEŇ PŘED HOSPODINEM V NOVÉM JAZYCE

A. Matouš 10:28 A nebojte se těch, kteříž zabíjejí tělo, ale duše nemohou zabít; než bojte se raději toho, kterýž může i duši i tělo zatratiti v pekelném ohni. [G622 apollumi ■] [G5399 phobeo ■]

A NEBOJTE SE TĚCH, KTERÍŽ ZABÍJEJÍ TĚLO → NEŽ BOJTE SE RADĚJI TOHO, KTERÝŽ MŮŽE I DUŠI I TĚLO ZATRATITI V PEKELNÉM OHNI.

(Mé osobní myšlenky — starý jazyk říká jirá (H3374, strach); nový jazyk říká fobos (G5401, strach). Jazyk se změnil, ale strach nezmizel. Zaměř svůj strach na toho pravého: ne na člověka, který může zabít pouze tělo — ale na toho, který má moc zahubit jak duši, tak tělo. Přesto pamatuj, kdo on je: Spasitel, a on zachraňuje úplně.)

B. Skutky 9:31 A tak sborové po všem Judstvu a Galilei i Samaří měli pokoj, vzdělávající se, a chodíce v bázni Páně, a rozhovnovali se potěšením Ducha svatého. [G4129 plethuno ■] [G5401 phobos ■]

CHOZENÍ V BÁZNI PÁNĚ + V UTĚŠENÍ DUCHA SVATÉHO → SE ROZMNOŽOVALY.

(Mé osobní myšlenky — chození v bázni Páně přináší rozmnožení. A všimněte si, s čím se pojí: bázeň Páně a potěšení Ducha svatého kráčí spolu. Nejsou si navzájem protikladné; církve měly obojí, a rostly.)

C. 2. Korintským 7:1 Taková tedy majíce zaslíbení, nejmilejší, očišťujmež se od všeliké poskvrny těla i ducha, konajíce posvěcení naše v bázni Boží. [G5401 phobos ■] [G42 hagiosune ■] [G3436 molusmos ■]

OČIŠŤME SE OD VŠELIKÉ NEČISTOTY TĚLA I DUCHA → DOKONÁVAJÍCE SVATOST V BÁZNI BOŽÍ.

(Mé osobní myšlenky — svatost se dokonává v bázni Boží. Nečistota je zde molusmos (G3436, nečistota) — poskvrnění, jako špína na kusu oděvu; a týká se jak těla, tak duchana. Očištění je na nás — očišťujme se sami — a v bázni Boží dochází svatost k svému plnému dokonání.)

D. Filipským 2:12 A tak, moji milí, jakož jste vždycky poslušni byli, netoliko v přítomnosti mé, ale nyní mnohem více, když jsem vzdálen od vás, s bázní a s třesením spasení své konejte. [G5156 tromos ■] [G5401 phobos ■] [G4991 soteria ■]

PRACUJTE NA SVÉM VLASTNÍM SPASENÍ = S BÁZNÍ A TŘESENÍM.

(Mé osobní myšlenky — chvění je tromos (G5156, chvění): chvění, které jde ruku v ruce se strachem. Je to vaše vlastní spasení, s nímž zacházíte; zacházejte s ním s bázní a chvěním.)

ZÁVĚR

Příslaví 2:5 Tehdy porozumíš bázni Hospodinově, a známosti Boží nabudeš; [H1847 daath ■] [H3374 yirah ■]

POCHOP BÁZEŇ PŘED HOSPODINEM → NALEZNI POZNÁNÍ BOHA.

Žalmy 103:17 Milosrdenství pak Hospodinovo od věků až na věky nad těmi, kteříž se ho bojí, a spravedlnost jeho nad syny synů [H2617 checed ■]

MILOSRDENSTVÍ HOSPODINOVO = OD VĚKŮ NA VĚKY NAD TĚMI, KDO SE HO BOJÍ.

(Mé osobní myšlenky — nyní shrnu celou tuto věc. Bázeň před Hospodinem je počátek moudrosti. Hospodin dává moudrost; ukládá ji pro spravedlivé; a kdokoli ji vyhledává jako stříbro, pochopí bázeň před Hospodinem a nalezne poznání Boží. Ta bázeň znamená nenávidět zlo. Ta bázeň vede k životu. Sbory, jež v ní chodí, se rozmnožují, a svatost je v ní zdokonalována. A na těch, kdo se ho bojí, spočívá milosrdenství Hospodinovo od věků až na věky. Bázeň před Hospodinem není temnými dveřmi; je to dveře do jeho milosrdenství. Začni tam.)

PRAKTICKÝ KVÍZ

1. Žalm 111:10 — Bázeň Hospodinova jest počátek:

- a) poznání
- b) porozumění
- c) moudrost

2. Matouš 10:28 — Ale bojte se raději toho, kterýž může zatratiti:

- a) i duši i tělo v pekelném ohni

- b) tělo, ale ne duši
- c) duše, a ne tělo

3. Přísloví 2:4 — Budeš-li jí hledati jako stříbra, a jako pokladů pilně vyhledávati jí:

- a) ryzí zlato
- b) skryté pokladů
- c) drahé kameny

4. Přísloví 2:6 — Nebo Hospodin dává moudrost, z úst jeho:

- a) moudrost a poučení
- b) rada a moc
- c) umění a opatrnost

5. Přísloví 8:13 — Bázeň Hospodinova jest:

- a) nenávidět zlé
- b) odvrátit se od zla
- c) bát se zla

6. Skutky 9:31 — Chodíce v bázni Páně, a rozhojňovali se potěšením Ducha svatého, sborové byli:

- a) zvětšena
- b) rozptýlená
- c) rozhojňovali se

7. Kazatel 12:13 — Boha se boj, a přikázání jeho ostříhej, nebo na tom všecko člověku záleží:

- a) počátek umění
- b) celá povinnost člověka
- c) závěr mudrců

KLÍČ SPRÁVNÝCH ODPOVĚDÍ: 1-c, 2-a, 3-b, 4-c, 5-a, 6-c, 7-b

JAK SE TATO STUDIE VĚTVÍ

→ **JAK SE POČÁTKY SETKÁVAJÍ: PŘÍSLOVÍ 1:7 ŘÍKÁ, ŽE BÁZEŇ HOSPODINOVA JEST POČÁTEK UMĚNÍ, A PŘÍSLOVÍ 9:10 ŘÍKÁ, ŽE JEST POČÁTEK MOUDROSTI — POSTAVTE OBA POČÁTKY VEDLE SEBE A VYZKOUMEJTE ROZDÍL.**

JAK CELÁ KAPITOLA PO NÍ PÁTRÁ: JÓB 28 SE PTÁ, KDE NALEZENA BUDE MOUDROST, A KONČÍ, BÁZEŇ PÁNĚ, TOŽ JEST MOUDROST (JÓB 28:28).

→ **JAK JE POKLAD NYNÍ SKRYT: HLEDEJ JI JAKO SKRYTÉ POKLADNY (PŘÍSL. 2:4) VEDE K V NĚMŽ JSOU SKRYTY VŠECHNY POKLADNY MOUDROSTI A ZNÁMOSTI (KOL. 2:3).**

→ **JAK DUCH SPOČÍVÁ NA RATOLESTI: A SPOČINE NA NĚM DUCH MOUDROSTI (IZ. 11:2) — VYHLEDEJ TOHO, NA NĚMŽ SPOČÍVÁ DUCH MOUDROSTI.**

→ **JAK JI ZÍSKAT, POKUD JI POSTRÁDÁTE: MÁ-LI KDO Z VÁS NEDOSTATEK MOUDROSTI, PROSIŽ BOHA, KTERÝŽ JI DÁVÁ VŠECHNĚM OCHOTNĚ, A NEOMLOUVÁ SE (JAKUB 1:5).**

SOURCES & CREDITS

Scripture: Kralicka (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).